

Gemeenten & Coöperaties

Gemeenten en coöperaties

- Relatie tussen gemeente en coöperatie (bijv. in Denemarken).
- Hoe ziet het energiesysteem van de toekomst eruit en wat betekent het voor de samenwerking?
- Aanbevelingen

Basis-relatie

Vanuit regulering gezien (Denemarken)

Coöperatie in Denemarken

- Het is heel gemakkelijk om een coöperatie te runnen
- Alle taken kunnen worden uitbesteed, veel ondersteunende bedrijven
- (Stichten van de coöperatie was al lang geleden)
- Niet iedereen hoeft actief te zijn!

het
Kan!

Wat is de verhouding (DK)?

- Beginfase: gemeente geeft toestemming/aanwijzing
 - Beoordeelt voorstel en geeft toestemming
- Coöperatie is zelfstandige organisatie, met eigen verantwoordelijkheden
- Landelijk toezicht op publieke belangen
 - Tarieven/Duurzaamheid/Leveringszekerheid
- Lokale regelgeving
 - Ruimte voor opslag en dergelijke
 - Milieu regelgeving
 - Waarborg leningen

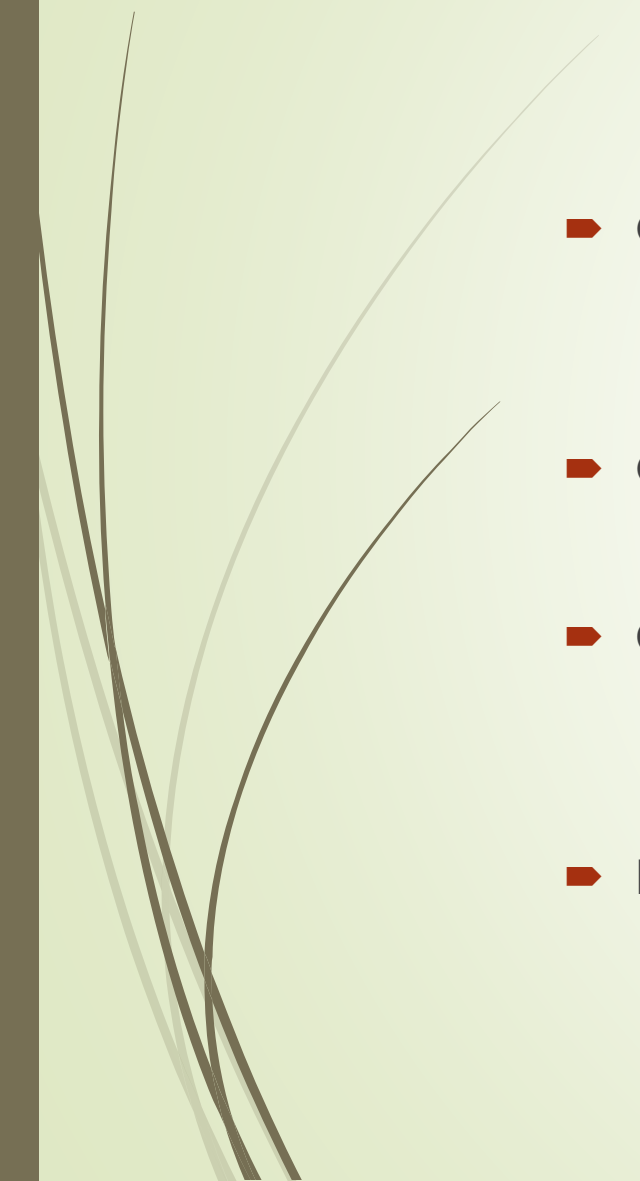
Toestemming gemeente (DK)

- Sociaal-economische analyse (gestandaardiseerd, vergelijking alternatief)
- Analyse vanuit verbruikers, incl tarieven (gestandaardiseerd)
- Business model (gestandaardiseerd)
- Lokale regels met betrekking tot milieu en brandstoffen

- Landelijke regels voor deze analyses
- Catalogus met kosten voor technieken

Relaties Nederland

- Gemeente wijst aan
 - Voorafgaand aan toestemming samenwerking nodig
- Gemeente geeft toestemming voor uitbreiding
- Coöperatie drijft energiebedrijf
 - Mogelijk andere taken voor gemeente, zoals energiebesparing?
- Landelijk toezicht op prijzen en andere voorwaarden

Wij zijn in voorfase

- (Warmte)coöperatie oprichten is heel lastig
- Geen goede financieringsmogelijkheden
- Geen reservoir aan goede voorbeelden
- Geen levendige sector van bedrijven die coöperaties kunnen helpen
- Geen standaardisatie van businesscases of vergelijkingsmethoden
- Publiek wantrouwen tegen warmtebedrijven
- Warmte is in het algemeen duur
- Pionieren om verder te komen

Wijksysteem van de toekomst

Expertteam Energiesysteem 2050: Naar energieneutrale wijken

- Naar integrale systemen voor warmte, koeling en elektriciteit
- Steeds meer productie in de wijk
- Steeds meer hergebruik van warmte
- Overschotten aan elektriciteit opslaan als warmte
- Wijkbewoners handelen samen in energie
- *Losjes* verbonden met het grote elektriciteitsnet
- Robuuster bij uitval grote net
- Profiteren van technologische vooruitgang

Lage temperatuur warmtenetten geschikt

- Restwarmte uit de wijk opnieuw gebruiken
 - Ziekenhuis, zwembad, sportvelden van kunstgras, riolering, aquathermie, warmte uit de metro, uit de dancing, enz. enz.
- Bidirectioneel: warmte afnemen en warmte leveren
- Overschotten aan elektriciteit opslaan als warmte
- Afnemers kunnen aansluiten wanneer ze willen (vollooprisico is klein)
- Klein beginnen en langzaam gebied uitbreiden

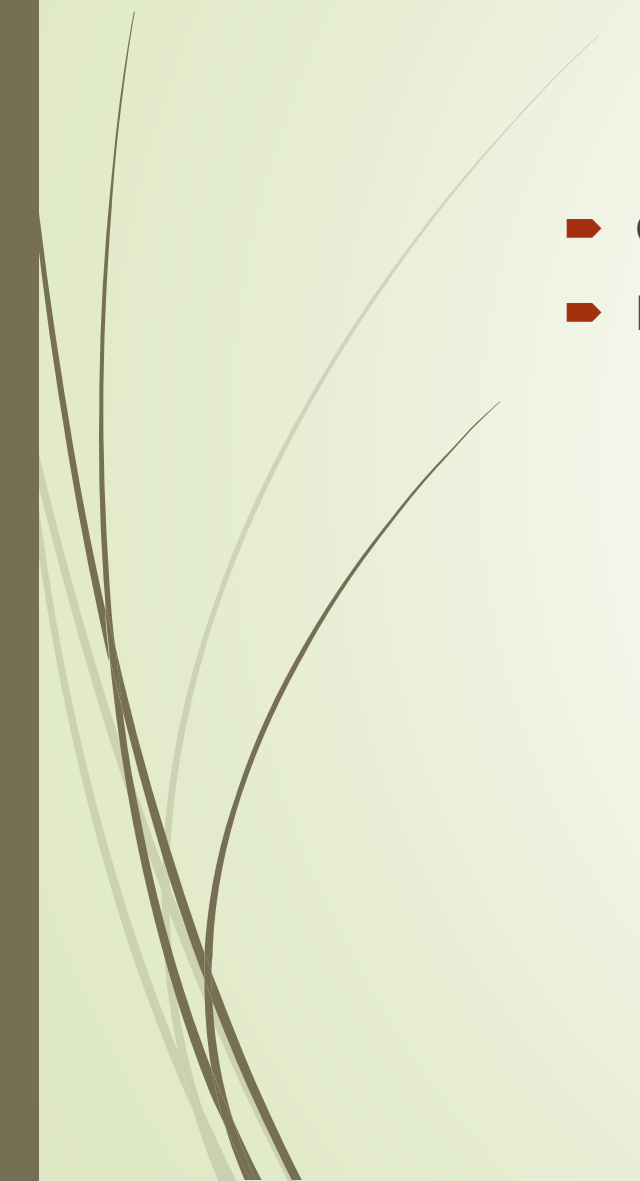

Alle elementen worden goedkoper en beter

- Innovaties voor lokale, integrale systemen
 - Zonnepanelen goedkoper en gemakkelijker toepasbaar (folies)
 - Opslag warmte en elektriciteit steeds goedkoper
 - Warmtepompen goedkoper en netter
 - V2G voor elektrische auto's
 - Hergebruik lokale warmte
 - Energiemanagementsystemen

Lokale systemen & coöperaties

- Coöperaties passen bij lokale systemen
 - Lokaal systeem is een samenwerking tussen burgers en bedrijven in de wijk
-

Collectief versus individueel

- Collectief verwarmen
 - MT-warmtenet
 - LT-warmtenet (1000-1300 euro per woning voor netwerk?)
- Individueel verwarmen
 - Lucht/water Warmtepomp
 - Bodemlus met warmtepomp
 - Infraroodpanelen
 - Airconditioners

Einde salderen als game changer?

- ▶ Wat doen consumenten met eigen elektriciteit die over is?
 - ▶ E-boiler
 - ▶ Warmtepomp
 - ▶ Elektrische auto met V2G
 - ▶ Airconditioner
 - ▶ Batterij

Lokale systemen: gemeente & coöperatie

- Eerst alle partijen bij elkaar brengen, vooral de ankerklanten
- Opzetten systeem
- Gemeente kan helpen
 - Onderzoek lokale bronnen
 - Partijen bij elkaar brengen
 - Gebouwen van gemeente aansluiten
 - Ruimte voor opslag?
 - Financiering & subsidies

Aanbevelingen

Onderzoek voor aanwijzing kavels

- Stop met modelmatige berekeningen over *warmtenet* of *warmtepomp* in de wijk
 - Warmtevoorziening blijft de komende dertig jaar niet hetzelfde
 - Het gaat om integratie van elektriciteit, warmte en koeling
 - Denk niet dat 80% van de wijk (of zelfs 100%) aan een MT-warmtenet gaat, als het er komt
 - Voor consumenten zijn tarieven essentieel
- Wel: onderzoek naar lokale warmtebronnen

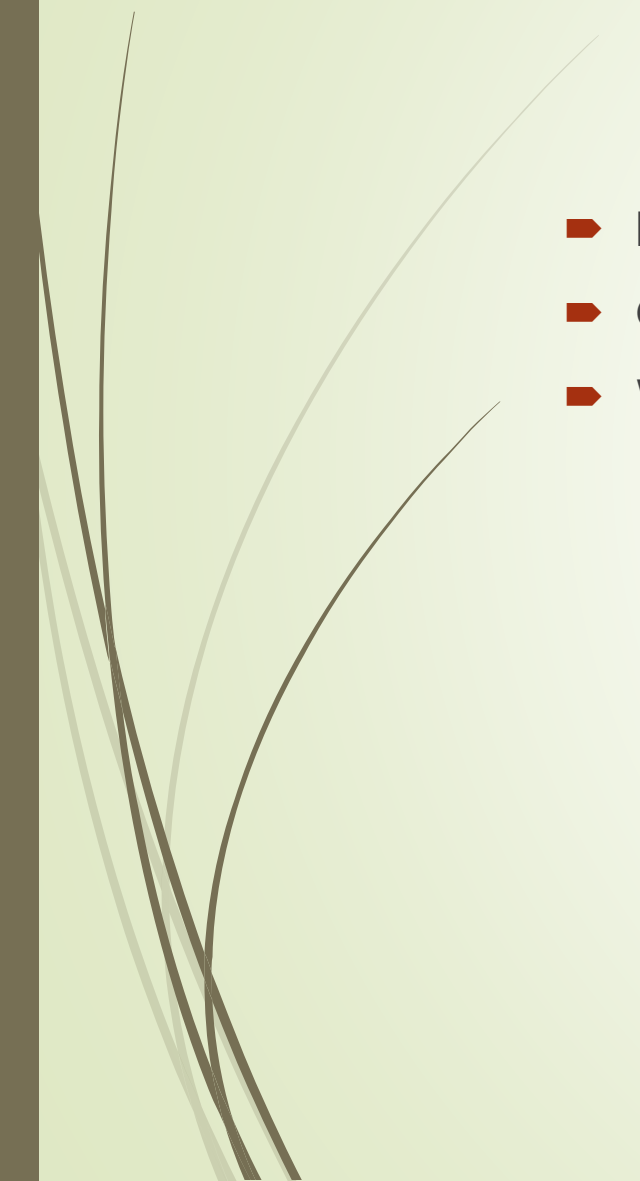

Afweging regionaal warmtebedrijf

- Gemeenten kunnen instappen in regionaal warmtebedrijf
- Aandeelhouder met minderheidsbelang
- Gemeente verliest zeggenschap en invloed
- Dubbele pet: enerzijds aandeelhouder regionaal bedrijf, anderzijds belangen behartiger van burgers
- Voordelen goed afwegen tegen nadelen

Gemeentebedrijf

- Internationaal zeer veel warmtebedrijven van gemeenten
 - Ook in Nederland, tot de jaren '90 vorige eeuw
 - Werkt goed, gemeente staat dichtbij burgers
-

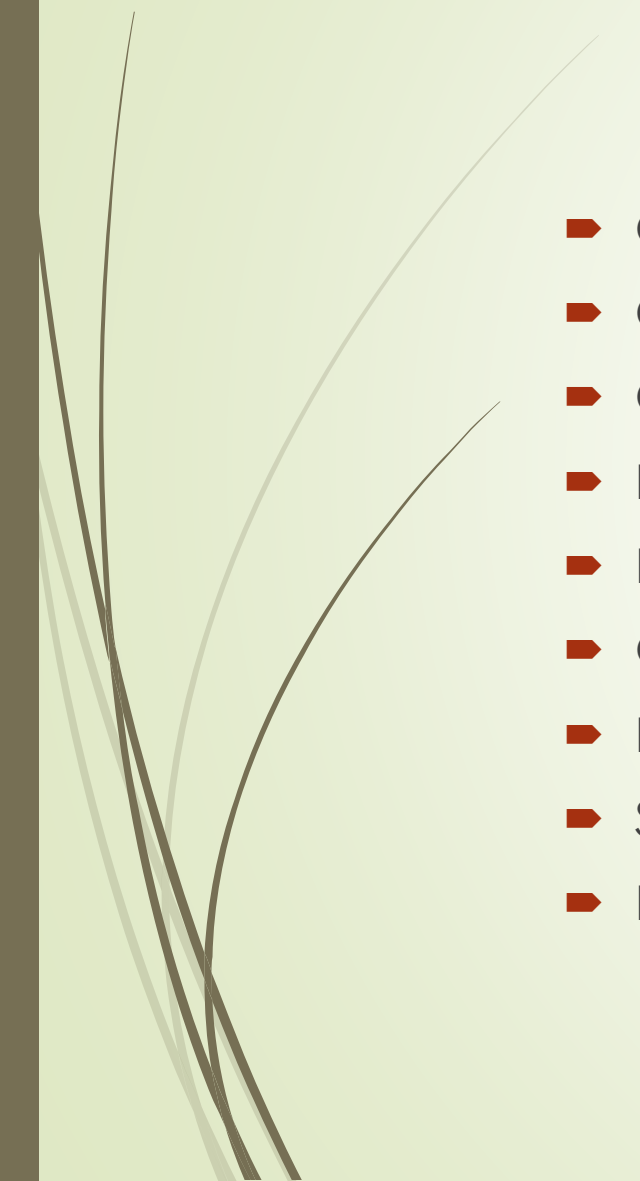

Gemeenten onderzoeken samenwerking coöperatie met groot warmtebedrijf

- Coöperatie is relatief klein
- Samenwerking met heel grote organisaties is meestal lastig, zo niet onmogelijk
- Belangrijk dat ondersteunende bedrijven opkomen, dan kunnen coöperaties kiezen
- Gemeente ook goed luisteren naar coöperatie

Hulp gemeente voor coöperaties

-
- Onderzoek naar lokale bronnen voor warmte
 - Onderzoek naar integratie van elektriciteit en warmte
 - Onderzoek naar wijken, geschikt voor lokaal systeem
 - Financiering rond krijgen, subsidies?
 - Ruimtelijk beslag faciliteren
 - Gebouwen van gemeente aansluiten (productie, gebruik)
 - Lokale partijen bij elkaar brengen, vooral ankerklanten
 - Stimuleren/gebruik maken van gestandaardiseerde formulieren
 - Bevorderen dat coöperaties van elkaar leren?

Documenten gemeente-coöperaties

- Transparante businesscase
- Transparante MKBA
- Tarieven voor consumenten zijn essentieel
 - Belangrijker dan nationale kosten

Groot boven klein?

- Wetgever: kleine systemen mogen alleen als het niet ten nadele gaat van tarieven in het grote systeem
- Waarom klein niet boven groot?

Vorrang voor coöperaties?

- Coöperaties hebben steun van de wijk
 - Besparen kosten
 - Passen beter bij lokale systemen
-